

İLÂHÎ DİNLERİN RUHBİRLİĞİ (24)

(...dünden devam)

Ebû Nu'aym'ın anlatımına göre, Abdullah ibn el-Ferac, “Rahipler Müslüman olmadıkları halde nasıl hikmetli sözler söyleyebildikleri” soru-sunu, “Bu, açlığın mîrâsıdır” şeklinde yanıtlamıştır (Hilye: 10/151).

Muhammed ibn el-Hüseyn el-Bercelânînin Kitâbının arkasında şu beyitlerin yazılı olduğu tespit edilmiştir:

Rahiplerin öğütleri ve öyküleri, kâfir nefislerden çıkan doğru sözlerdir.

O öğütler bize şifâ veriyor, kâfir sözleri dahi olsa biz onlardan yararlanıyoruz..

O sözler nefse ibret veren, onu kabirlerin çevresinde, hayret içinde âh çeker halde bırakan güzel öğütlerdir!

Öyle güzel öğütlerdir ki can onlardan uzak kalırsa, gönülden üzüntüler taşar.

Ey anlayışlı kişi, eğer anlayışın varsa, onları anlamağa çalış, çünkü ilk ziyaretçi ölüm olacaktır (Aynı eser: 10/151).

Bunlar ilk mutasavvıfların, Hristiyan rahipleriyle görüşüp konuş-makta bir sakınca görmediklerini; kendilerini Allah'a vermiş, uzlete çekilmiş olan din adamlarının sözlerini ibret için aktardıklarını gösterir. Allah'ın, bütün âlemlerin Rabbi olup O'nun rahmetinin de bütün yara-tıkları kucakladığını bilen o büyük insanlara göre yollar farklı olsa da cümlelerin hedefi bir, dinlerin cevheri birdir. Kur'ân da tüm din mensup-larını bu özde birliğe çağırmamış mıdır? “Ey

Kitâb ehli, bizim ve sizin aranızda eşit olan bir kelimeye geliniz: ‘Yalnız Allah’a tapalım. O’na hiçbir şeyi ortak koşmayalım; birbirimizi Allah’tan başka tanrılar edin-meyelim’.”
(Âl-i İmran: 94/64)

Kur’ân’ın ruhundan ilhâm alan büyük Mev-lânâ da tüm insanları bu birlik ve kardeşliğe çağırmıştır:

Bâzâ bâzâ her çirâ hestî bâzâ Ger kâfir-u gebr-u bot-perestî bâzâ

În dergeh-i mâ dergeh-i nevmîdî nîst Sad-bâr tevbe şikestî bâzâ

Gel, gel, ne olursan ol, gel; kâfir, âteşe tapar, puta tapar da olsan gel;

Bizim bu dergâhımız, umutsuzluk dergâhı değildir. Yün bin kez tevbeyi bozmuş olsan da gel!

Aynı mânâyı Yunus da şöyle belirtmiş:

Herkesi bir görmeli, benlik dervîşlige sığmaz

Senün ben demeklüğün ma’nâda usûl degül

Bir kapu kullaruna şaşî bakmak yol degül

(Senin “Ben” deyip kendine varlık, üstünlük vermek bu yolun âdâbına uymaz. Aynı kapının kullarına şaşî bakmak, kullar arasında ayırım yapmak doğru değildir.)

(devamı yarın..)

